

На ниво Разбиране четвъртокласниците трябва:

- *да обясняват* използването на тесни и широки гласни, меки и твърди, звучни и беззвучни съгласни;
- *да дават примери* за сродни думи и форми на думата;
- *да показват* частите на думата;
- *да дават примери* за различните части на речта;
- *да разширяват* синонимните групи;
- *да представят* граматичните категории на частите на речта (същ. им. – вид, род, число, членуване; пр. им. – род, число, членуване, степенуване; числително име – вид, род, число, членуване; местоимение – вид, лице, число; глагол – лице, число, време – сегашно, бъдеще, минало свършено, минало несвършено; наречие – вид и степенуване);
- *да проследяват, развиват и доказват* употребата на правописни правила и правописен речник;
- *да обясняват* пунктуацията на изречение и текст;
- *да променят* вида на изречението;
- *да обясняват* наличието на пряка и авторова реч;
- *да превръщат* пряката в непряка реч;

По отношение частите на речта най-трудно за третокласниците роми наред с усвояването на категорията род се оказва и възприемането на категорията време на глагола. 65% от децата трудно осъзнават разликата между сегашно, минало и бъдеще време на глаголното действие. В IV клас резултатите от тестовете показват, че нито един ученик не прави разлика между миналото свършено и миналото несвършено време. Друг съществен проблем е осъзнаването на ролята на членната морфема. В посока от трети към четвърти клас се установиха все по-задълбочаващи се пропуски при разбирането на правописните правила, осъзнаването на думата в нейната многовариантност. Средностатистически обобщено, около 75% от децата от III и IV клас изобщо не са решили айтемите от ниво Разбиране, което е доста красноречив резултат по отношение възможностите им да вникнат в същността на изучаваната материя.

На ниво Приложение в III клас от учениците се изисква следното:

- *да използват* изучените правописни правила и правописен речник;
- *да преценяват* писането на пълен и кратък член;
- *да променят* формата на думата;
- *да конструират* сродни думи;
- *да употребяват* синоними;
- *да използват* в контекст видовете изречения;